

Lovforslag nr. L 273. Fremsat den 7. april 2000 af fødevareministeren (Ritt Bjerregaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank

§ 1

I lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 889 af 22. november 1995, som ændret ved § 14 i lov nr. 903 af 16. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1 og 2, ophæves.

2. I § 2, stk. 3, der bliver stk. 1, ændres »Udover grundfonden meddeles der banken« til: »Der meddeles«.

3. § 3, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Den maksimale restgæld på de lån, som banken optager, fastsættes på de årlige finanslove.«

4. § 3, stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. Banken kan optage lån, herunder løbende kreditter, gennem udstedelse af obligationer og andre gældsbreve samt indgå i aftaler om dertil knyttede aktiviteter. Staten garanterer for disse forpligtelser.«

5. § 4 affattes således:

»§4. Bankens ledige midler kan anvendes til udlån, indskud eller til køb af de af banken udstedte eller andre børsnoterede obligationer.«

6. § 5 ophæves.

7. § 6a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelsen, herunder om straf af bøde for overtrædelse af reglerne. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

§ 2

Kongeriget Danmarks Fiskeribank tilbagefører 40 millioner kr., jf. § 2, stk. 1 i lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, til statskassen.

§ 3

Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Lovforslaget har til formål at tilbageføre Fiskeribankens grundfond på 40 mill. kr., der er stillet til rådighed i henhold til den gældende lovs § 2, stk. 1, til statskassen. Tilbageførslen sker som en konsekvens af finanslov 2000, jf. finanslovskonto § 24.12.01.40. Ophævelse af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks Grundfond. Fiskeribankloven hjemler ikke mulighed for en sådan overførsel, idet grundfonden i henhold til den gældende lovs § 2, stk. 2, ikke kan forlanges tilbagebetalt, forinden banken har ophørt sin virksomhed og opfyldt alle sine forpligtelser.

Baggrunden for forslaget er, at bankens egenkapital gennem indtjening har været stigende i de senere år. En vis konsolidering er i almindelighed ønskelig, men det er ikke et selvstændigt formål for Fiskeribanken at skulle opbygge en formue, idet banken som udgangspunkt skal hvile økonomisk i sig selv. Statskassen har gennem bankens levetid ad flere veje bidraget til at sikre bankens økonomiske grundlag. Med den nævnte vækst i egenkapitalen er der mulighed for at foretage en engangsoverførsel af en del af disse midler uden at bringe bankens driftsgrundlag under de nuværende forhold i fiskerisektoren i fare.

Endvidere foreslås det med henblik på forenkling at ændre de bevillingsmæssige rammer for bankens virksomhed. Den hidtidige bestemmelse med fastsættelse af grænser for bankens årlige udlånstilsagn foreslås ændret til en totalramme for bankens samlede låneoptagelse.

For det tredje foreslås en modernisering af bemyndigelsen til finansiering af bankens virksomhed. Hermed overflødiggøres tillige de hidtidige tekstanmærkninger på de årlige finanslove, hvorefter banken kan optage driftskreditter med statsgaranti.

Forslaget indeholder desuden en ændring af fritagelsen for betaling af stempel og afgift af Fiskeribankens dokumenter som en følge af den nye lov om afgift af tinglysning og registrering af ejer- og panterretigheder m.v. samt en ændring af straffebestemmelsen

om juridiske personers strafansvar som en konsekvens af ændringerne i straffelovens bestemmelser herom.

2. Den gældende lov

Formålet med den gældende lov er at yde lån til dansk fiskeri og akvakultur.

Om Folketingets behandling af lov nr. 401 af 14. juni 1995 om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovebekendtgørelse nr. 889 af 22. november 1995, henvises til Folketingstidende 1994-95, FF sp. 4749, 5119-5121, 6078-6081, 6340, A sp. 3009-3012, B sp. 616-617 og C sp. 498-499.

3. Fiskeribankens etablering og tilførsel af grundkapital

Fiskeribanken blev grundlagt i 1932 med det formål at yde lån til fiskerierhvervet. Banken er etableret i henhold til lov nr. 78 af 23. marts 1932 om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, som senere ændret ved lov nr. 54 af 17. februar 1978 om Kongeriget Danmarks Fiskeribank med det formål at yde lån på markedsmæssige vilkår til dansk fiskeri. Ved aktstykket i 1994 blev den grundfond, som statskassen stiller til rådighed for bankens virksomhed, forhøjet til 40 mill. kr. Dette blev gjort permanent ved ændring af lov nr. 401 af 14. juni 1995 om Kongeriget Danmarks Fiskeribank.

4. Hovedtræk i bankens økonomiske udvikling

Fiskerierhvervet havde vanskelige år i slutningen af 1980'erne og i begyndelsen af 1990'erne, og banken blev i denne periode påført store udlånstab. I 1990 var der på grund af udlånstabene udsigt til, at bankens egenkapital helt ville forsvinde, og banken blev i dette år for første gang bevilget statslig kapitaltilskud til underskudsdekning. I årene 1990-1993 modtog banken statslige tilskud til underskudsdekning på i alt 131 mill. kr., hvoraf 30 mill. kr. dog tilbageførtes i 1994, idet bankens underskud blev mindre end forventet.

For at give et mere retvisende billede af bankens økonomiske stilling blev der med virkning fra 1995 gennemført en ændring i opgørelsen af behovet for

hensættelser (beløb, der er udgiftsført til tab, men hvor tabene endnu ikke er konstateret). Før 1995 blev der kun taget hensyn til forventede tab i det førstkomende år. Fra og med 1995 indgik tillige tab, der kunne forventes i årene derefter.

Indførelsen af det nye hensættelsesprincip betød en forventning om en ekstraordinær stor engangsforøgelse af hensættelserne i 1995. For at sikre, at bankens egenkapital forblev positiv trods denne store udgiftsbelastning, blev der meddelt banken en ikke-kontant statsforskrivning på 200 mill. kr. Statsforskrivningen er optaget som aktiv i balancen (status), idet der på passivside blev optaget en modsvarende egenkapitalpost.

I 1994-1998 har bankens regnskabsresultat været positivt, bortset fra 1995, hvor principperne for hensættelser blev ændret. For 1999 forventes der ligeledes overskud.

5. Egenkapital (reserver)

Bankens egenkapital bestod ved udgangen af 1998 af tre poster: grundfonden på 40 mill. kr., reserve- og administrationsfonden på 99 mill. kr. og garantifonden på 200 mill. kr. De to første er indbetalte og derfor afkastgivende, mens garantifonden beror på den i forrige afsnit nævnte ikke-indbetalte statsforskrivning.

Banken havde ultimo 1998 en soliditet på 20,8% opgjort som egenkapital i forhold til samlede aktiviteter (inkl. statsforskrivningen). Uden grundfondens 40 mill. kr. ville denne soliditet være reduceret til 18,4%. Selv uden grundfondens midler vil banken således være rimeligt velkonsolideret og herunder fuldt ud i stand til at opfylde sine bestående forpligtelser overfor tredjemand. Med en afkastgivende egenkapital på 139 mill. kr. er der en formue, som ligger ud over, hvad der skønnes nødvendigt for, at virksomheden kan udøves på et grundlag, hvor bankens drift vil være økonomisk selv bærende, medmindre der indtræder helt ekstraordinære begivenheder med kritiske effekter for en vægtig del af bankens kunder.

Der er derfor ikke længere behov for at stille en statsfinansieret grundfond på 40 mill. kr. til rådighed for banken. På denne baggrund foreslås, at der skabes hjemmel for at tilbageføre grundfonden til statskassen, jf. finanslovskonto § 24.12.01.40. Ophævelse af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks Grundfond. Fiskeribankens bestyrelse har taget til efterretning, at der under hensyn til bankens tilfredsstillende aktuelle konsolidering sker en overførsel af midler fra grundfonden til statskassen. Tilbageførslen påregnes gennemført i 2000.

6. Bevillingsmæssige rammer for bankens virksomhed

I henhold til den gældende lovs § 3, stk. 2, fastsættes på de årlige finanslove en grænse for bankens udlånstilsagn. Dette er sket ved tekstanmærkning.

Erfaringerne har vist, at omfanget af (nye) udlånstilsagn svinger en del fra år til år, uden at dette indebærer tilsvarende ændringer i statens risiko ved garantien for bankens forpligtelser. Det forekommer derfor mere hensigtsmæssigt på de årlige finanslove at fastsætte et loft over bankens låneoptagelse.

7. Finansieringen af bankens virksomhed

Bankens udlån har gennem årene været fastforrentede lån med 10-20 års løbetid, finansieret ved salg af statsgaranterede og børsnoterede obligationer. I 1997 blev der åbnet for lån med variabel rente, fortsat med lange løbetider. Disse udlån blev muliggjort ved en særlig obligationsudstedelse. Når det nugældende tilsagn er opbrugt, skal der søges andre finansieringskilder. Med henblik på at finansieringen af bankens virksomhed ikke skal være bundet til bestemte tekniske specifikationer, foreslås der en modernisering af bemyndigelsen til låneoptagelser. Denne vil herefter også omfatte anvendelse af finansielle instrumenter i finansieringen, herunder typisk med henblik på udlån med variabel rente, såkaldte renteswaps. En renteswap er en aftale om at bytte rentebetalinger fra fast til flydende rente eller omvendt. Bemyndigelsen vil endvidere herefter tillige omfatte løbende kreditter, som hidtil har haft hjemmel i tekstanmærkning til de årlige finanslove. Når den nye lov er sat i kraft, bliver sådanne tekstanmærkninger overflødige.

8. Bortfald af stempelfrihed og afgiftsfrihed ved tinglysning samt registrering

Fiskeribankloven har siden 1943 indeholdt en fritagelsesbestemmelse for stempelafgift og afgift ved tinglysning og registrering. Med lov nr. 382 af 2. juni 1999 om afgift af tinglysning og registrering af ejer- og panterrettigheder m.v., som trådte i kraft 1. januar 2000, har hensigten været at lade stempelafgiften og visse andre afgifter, der betales med stempelmærker, afløses af mere tidssvarende og forenklede afgifter. Hensigten bag loven har været at fjerne stort set alle fritagelser og indføre ens regler for alle typer af registreringer. Ændringen i fiskeribankloven er en konsekvens af ovennævnte lov og bankens dokumenter kan således ikke længere udstedes ustempelt og er heller ikke længere fritaget for stempel- eller tinglysningsafgift.

9. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Fiskeriforening, Finansrådet, Finansministeriet, Færøernes Landsstyre, Grønlands Hjemmestyre og Organisationen Dansk Aquakultur.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget sikrer, at bankens grundfond på 40 mill. kr. tilbageføres til statskassen. Fiskeribanken vil fra og med 2001 miste renteafkastet på det tilbageførte beløb, men lovforslaget skønnes ikke derudover at have økonomiske eller administrative konsekvenser.

11. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget er baseret på, at Fiskeribankens nuværende aktivitet ikke ændres. Lovforslaget forventes derfor ikke at få andre erhvervsøkonomiske konsekvenser end den gældende lov.

14. Skema over konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Loven hjemler tilbagebetaling af Fiskeribankens grundfond til statskassen.	Lovforslaget medfører ingen udgifter for stat, amter eller kommuner.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Forslaget skønnes ikke at medføre ændringer i forhold til de nuværende regler.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes ikke at medføre ændringer af de nuværende regler.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget skønnes ikke at fastsætte yderligere administrative krav.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget skal notificeres for Europa-Kommissionen i medfør af EF-traktatens statsstøtteregele. Kommissionens godkendelse skal foreligge, før loven kan sættes i kraft.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen medfører, at bindingerne på grundfonden på 40 mill. kr., som er stillet til rådighed for Fiskeribanken ved statslige indskud, ophæves og at grundfonden kan tilbageføres til statskassen, under hensyn til bankens konsolidering. Fonden forventes tilbagebetalt i 2000. Bankens egenkapital vil herefter bestå af egne midler i form af indtjente overskud henlagt til reserve- og administrationsfonden samt garan-

12. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser.

13. Forholdet til EU-retten

Inden loven træder i kraft skal Europa-Kommissionen have mulighed for at vurdere, om fiskeribankordningen med de ændringer der følger af loven, er forenelige med EF-traktatens bestemmelser om statsstøtte.

Lovforslaget skal derfor notificeres for Europa-Kommissionen i medfør af EF-traktatens statsstøtteregele, jf. TEF artikel 88 (tidligere traktatens artikel 93). Kommissionens godkendelse skal foreligge, før loven sættes i kraft.

tifonden. Fiskeribanken anses fuldt ud i stand til at opfylde sine forpligtelser over for tredjemand.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af, at grundfonden ophæves.

Til nr. 3

Bestemmelsen ændrer den hidtidige bevillingsmæssigt fastsatte grænse alene for bankens årlige udlånstilsagn til en mere hensigtsmæssig totalramme for bankens samlede låneoptagelser. Herefter vil der på de årlige finanslove blive fastsat en grænse for den

maksimal restgæld på bankens optagne lån opgjort som summen af den nominelle restgæld på udstedte obligationer og andre låneforpligtelser med fradrag for bankens beholdning af egne obligationer og tilgodehavender på andre låneforpligtelser, herunder eventuelle positive indeståender på driftskreditter.

Bestemmelsen får tidligst virkning fra finansåret 2001.

Til nr. 4

Gennem mange år har banken rejst midler til ydelse af fastforrentede udlån ved udstedelse af fiskeribankobligationer. I 1997 blev der åbnet for variabelt forrentede udlån, finansieret ved en særlig obligationsudstedelse. Med henblik på, at finansieringen af bankens virksomhed ikke skal være bundet til bestemte tekniske specifikationer fremover, foreslås en modernisering af bemyndigelsen til låneoptagelser. Denne vil herefter også omfatte anvendelse af finansielle instrumenter i finansieringen, herunder typisk med henblik på udlån med variabel rente, såkaldte renteswaps (aftaler om bytte af faste og variable rentebetalinger). Bemyndigelsen vil endvidere herefter tillige omfatte løbende kreditter, som hidtil har haft hjemmel i tekst-anmærkning til de årlige finanslove. Når den nye lov er sat i kraft, bliver sådanne tekstanmærkninger overflødige.

Til nr. 5

Ændringen er en konsekvens af, at grundfonden ophæves samt en sproglig præcisering af den hidtidige

tilstand. Bestemmelsen tager sigte på placering af ledige midler, idet det hele tiden har været en forudsætning, at udgifter til drift af banken skal afholdes af bankens indtjening.

Til nr. 6

Ændringen er af lovteknisk karakter, og er en følge af, at der pr. 1. januar 2000 trådte en ny lov om afgift ved tinglysning og registrering af ejer- og panterettigheder m.v. i kraft.

Til nr. 7

Den ændrede ordlyd er af lovteknisk karakter, og den er en følge af lov nr. 474 af 12. juni 1996 om ændring af straffeloven, for så vidt angår strafansvar for juridiske personer.

Til § 2

Med forslaget skabes hjemlen til at tilbageføre grundfonden på de 40 mill. kr. til statskassen.

Til § 3

Da forslaget skal notificeres for Europa-Kommissionen foreslås det, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Endvidere vil lovens § 1, nr. 3, tidligst træde i kraft den 1. januar 2001.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 2. Som grundfond for bankens virksomhed stiller statskassen et beløb på 40 mill. kr. til rådighed for banken.

Stk. 2. Grundfonden kan ikke forlanges tilbagebetalt, forinden banken har ophørt sin virksomhed og opfyldt alle sine forpligtelser.

Stk. 3. Ud over grundfonden meddeles der banken en statsforskrivning til sikring af den fornødne egenkapital i banken. Forskrivningens størrelse og effektivering fastsættes af landbrugs- og fiskeriministeren efter aftale med finansministeren.

§ 3. ---

Stk. 2. Grænsen for bankens udlånstilsagn på grundlag af obligationsudstedelse fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 3. Til berigtigelse af bankens udlån kan udstedes kasseobligationer. Staten garanterer for renter og afdrag på disse obligationer, der kan udstedes og transporteres uden stempelafgift.

§ 4. Grundfondens midler samt bankens øvrige midler kan benyttes til udlån, indskud eller til køb af de af banken udstedte eller andre børsnoterede obligationer.

Lovforslaget

§ 1

I lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank, jf. lovbekendtgørelse nr. 889 af 22. november 1995, som ændret ved § 14 i lov nr. 903 af 16. december 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1 og 2, ophæves.

2. I § 2, stk. 3, der bliver stk. 1, ændres »Udover grundfonden meddeles der banken« til: »Der meddeles«.

3. § 3, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Den maksimale restgæld på de lån, som banken optager, fastsættes på de årlige finanslove.«

4. § 3, stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. Banken kan optage lån, herunder løbende kreditter, gennem udstedelse af obligationer og andre gældsbreve samt indgå i aftaler om dertil knyttede aktiviteter. Staten garanterer for disse forpligtelser.«

5. § 4 affattes således:

»§ 4. Bankens ledige midler kan anvendes til udlån, indskud eller til køb af de af banken udstedte eller andre børsnoterede obligationer.«

Gældende formulering

§ 5. De dokumenter, der i forbindelse med bankens lånevirksomhed udstedes til eller af banken, er stempelfri og tinglyses eller registreres uden betaling. Det samme gælder for de dokumenter, der udstedes for de af låneforeninger for fiskere foretagne genudlån af fiskeribankens midler. Transporter, der af låntageren meddeles på lån af fiskeribankens midler, kan udfærdiges på ustempelt papir.

Stk. 2. Attester og udskrifter fra statsmyndigheder til brug ved tinglysning eller registrering af de i 1. stykke nævnte dokumenter meddeles stempelfri og uden betaling.

§ 6a. ---

Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelsen, herunder om straf af bøde for overtrædelse af reglerne. For overtrædelser, der begås af et aktieselskab, anpartsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Stk. 3. ---

Lovforslaget

6. § 5 ophæves.

7. § 6a, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelsen, herunder om straf af bøde for overtrædelse af reglerne. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.«

Til lovforslag nr. L 273. Skriftlig fremsættelse (7. april 2000)

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Kongeriget Danmarks Fiskeribank.
(Lovforslag nr. L 273).

Formålet med dette lovforslag er at tilbageføre Fiskeribankens grundfond på 40,0 mill. kr. til statskassen. Tilbageførslen sker som en konsekvens af finanslov 2000, jf. finanslovskonto § 24.12.01.40. Ophævelse af Kongeriget Danmarks Fiskeribanks Grundfond.

Baggrunden for lovforslaget er, at Fiskeriban-

kens egenkapital gennem indtjening har været stigende i de senere år. Det er ikke et selvstændigt formål for Fiskeribanken at skulle opbygge en formue, idet bankens virksomhed som udgangspunkt skal hvile i sig selv.

Herudover indeholder lovforslaget nogle ændringer af teknisk karakter.

Lovforslaget medfører at Fiskeribanken mister et renteafkast, men i øvrigt forventes lovforslaget ikke at få økonomiske, erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.